

Колоквијум из Микроталасних пасивних кола

21.11.2007.

1. На учестаности $f_0 = 3 \text{ GHz}$ потребно је начинити индуктивност $L = 2 \text{ nH}$ помоћу кратко спојеног огранка вода дужине $\lambda_g / 20$. Начинити модел овог огранка (у програмима MWO или WIPL-D Microwave) користећи (а) идеални кратко спојени вод, (б) микротракасти вод завршен идеалним кратким спојем (подлога FR-4: $\epsilon_r = 4,6$, $\text{tg } \delta = 0,02$, $\sigma = 15 \text{ MS/m}$, $h = 0,508 \text{ mm}$, $T = 18 \mu\text{m}$). (в) Колика је (паразитна) резистанса микротракастог огранка на учестаности f_0 ? (г) У Смитовом дијаграму приказати фреквенцијску зависност параметара 1. идеалног огранка из тачке (а), 2. микротракастог огранка из тачке (б) и 3. идеалног калема индуктивности L , у опсегу учестаности $1 - 10 \text{ GHz}$. (д) Да ли је технолошки могуће помоћу микротракастог вода на датој подлози и на учестаности f_0 остварити индуктивност од 10 nH ? Образложити. (10 поена)

2. (а) Користећи се TXline-ом одредити карактеристичну импедансу парног (Z_e) и непарног (Z_o) мода и матричну карактеристичну импедансу [Z_c], за два спрегнута симетрична тракаста вода (Coupled Stripline) параметара $\epsilon_r = 4,6$, $\text{tg } \delta = 0,02$, $\sigma = 15 \text{ MS/m}$, $B = 1 \text{ mm}$, $w = 0,4 \text{ mm}$, $S = 0,2 \text{ mm}$, $T = 18 \mu\text{m}$, на учестаности $f_0 = 1 \text{ GHz}$. (б) Израчунати дужину овог вишепроводничког вода и номиналну импедансу (Z'_0) тако да овај вод представља идеалан усмерени спрежњак.

(в) У програму MWO направити модел овог спрежњака за номиналну импедансу $Z_0 = 50 \Omega$ користећи супстрат SSUB и модел вода SCLIN. Подешавањем (tuning) и оптимизацијом дужине вода подесити $\arg(s_{31}) = -90^\circ$. (г) Нацртати дијаграме s_{11} , s_{21} , s_{31} и s_{41} у опсегу $0 - 2f_0$, $-80 - 0 \text{ dB}$ и одредити усмереност овог спрежњака на учестаности f_0 . (д) Затим, оптимизацијом само ширине проводника, постићи најбоље могуће прилагођење на учестаности f_0 . За тако оптимизовани спрежњак поново дати излазне резултате наведене под тачком (г). (ђ) Затим начинити уводнике дужине $l = 10 \text{ mm}$ од водова истих ширина као код спрежњака, користећи се елементима SMITER и SLIN и одредити усмереност таквог спрежњака на учестаности f_0 . (е) Начинити нацрт штампане плочице у MWO (View - New Layout View, Edit - Select All, Snap Together). (10 поена)

3. Потрошач у облику редне везе отпорника отпорности $R = 30 \Omega$ и кондензатора капацитивности $C = 8 \text{ pF}$ треба прилагодити на 50 -омски вод. Колико различитих L-мрежа за прилагођење са концентрисаним реактивним елементима (идеалним калемовима и кондензаторима) је могуће применити за ову сврху (а) на учестаности $f_0 = 1 \text{ GHz}$, (б) на учестаности $f = 700 \text{ MHz}$? Скицирати све ове мреже.

(в) У програму MWO, путем подешавања (tuning) и оптимизације, синтетизовати све мреже из тачке (а), као и мрежу за прилагођење са једним огранком. Применити огранак карактеристичне импедансе $Z_{co} = 30 \Omega$ и минималне дужине секције (одсечка) вода и огранка. (г) За сваку од мрежа под тачком (в) дати скицу операција у Смитовом дијаграму. (д) За све мреже из тачке (в) приказати на MWO графику зависност коефицијента стојећих таласа од учестаности у опсегу $0,5f_0 - 1,5f_0$ (Meas. Type Linear, VSWR). (ђ) Која од ових мрежа има најшири фреквенцијски опсег за $\sigma_{\text{max}} = 1,2$ и колико он износи? (10 поена)

Техничко упутство за колоквијум и испит из Микроталасних пасивних кола:

На сопственом простору на диску направити радни фолдер „Imestudenta“ и све MWO и WIPL-D Microwave фајлове смештати у њега.

Називе MWO и WIPL-D пројекат фајлова формирати на следећи начин „Imestudenta_BrojZadatka_BrojFajla“ (BrojZadatka=1,2,3,..., BrojFajla=1,2,...).

Писати искључиво у вежбанци.

Све предвиђене прорачуне дати у вежбанци или у „Design Notes“ MWO или у једначинама MWO или у симболима WIPL-D.

По завршетку колоквијума предаје се комплетан радни фолдер „Imestudenta“ са свим припадајућим фајловима и евентуалним под-фолдерима (преношењем на флеш меморију) и вежбанка.

Дозвољена је неограничена употреба литературе коју кандидат донесе са собом на колоквијум (укључујући електронске документе и MWO/WIPL пројекат-фајлове).

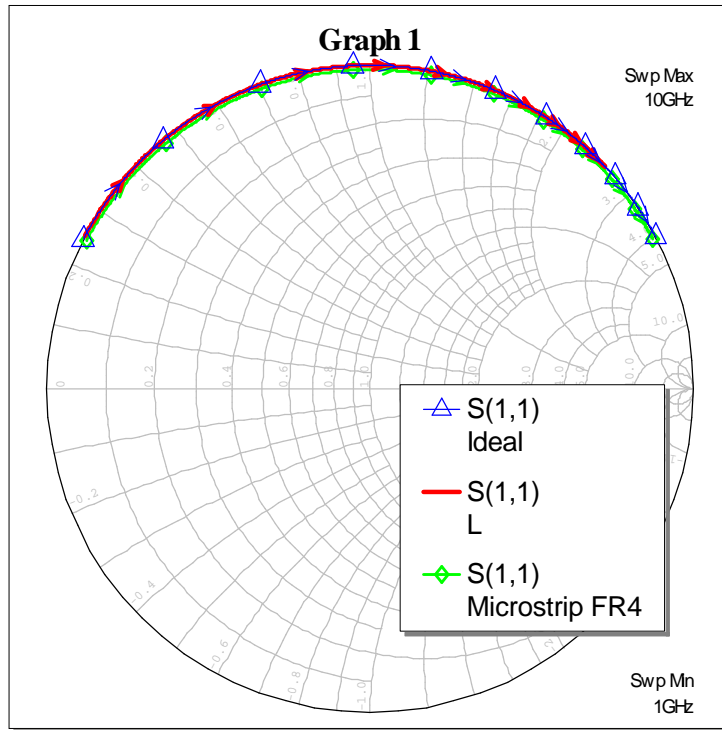
Није дозвољена размена литературе ни других помагала између кандидата.

Није дозвољена комуникација између кандидата, укључујући и електронску комуникацију. Није дозвољено покретање ни коришћење било каквих програма за комуникацију (e-mail-era, Internet Explorer-a,...), као ни приступ другим фолдерима, осим радном фолдеру и фолдерима на донетим електронским медијумима (CD, flash,...).

Трајање колоквијума и испита је 3h.

Решење задатака са колоквијума из Микроталасних пасивних кола

1. (в) $R = 0,54 \Omega$, (г)

(д) За индуктивност од 10 nH потребно је да ширина тракастог вода буде реда микрона (прорачун је ван опсега параметара TXline-a!), што стандардном технологијом није могуће постићи.

2. TXline даје $Z_e = 59,76 \Omega$, $Z_o = 38,81 \Omega$ и $\beta = 2575 \text{ }^\circ/\text{m}$. Даље се добија $Z_{s,m} = (Z_e \pm Z_o) / 2 = 49,28; 10,47 \Omega$, па је матрична карактеристична импеданса

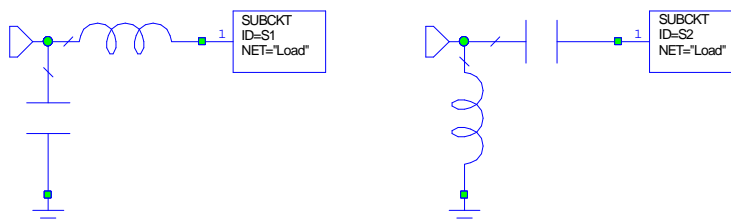
$$[Z_c] = \begin{bmatrix} 49,28 & 10,47 \\ 10,47 & 49,28 \end{bmatrix} \Omega.$$

Дужина вода је $l = \frac{\lambda_g}{4} = \frac{\beta}{4} = 34,94 \text{ mm}$, а „идеална“ номинална импеданса

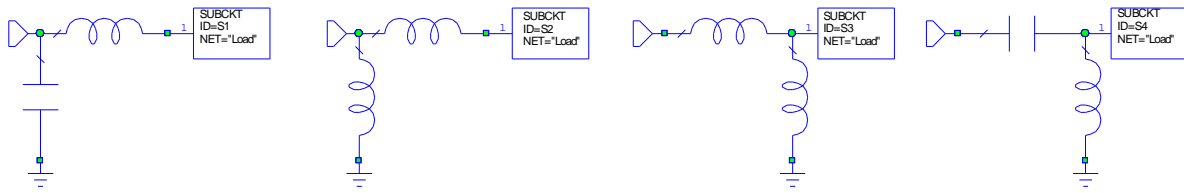
$Z'_0 = \sqrt{Z_e Z_o} = 48,16 \Omega$. За овако израчунату дужину није потребна додатна оптимизација. За усмереност се добија (г) $D_{\text{neoptimizovan}} = 27,0 \text{ dB}$, (д) $D_{\text{optimizovan}} = 40,8 \text{ dB}$ (за $w = 0,3705 \text{ mm}$),

(ђ) $D_{\text{sa uvodnicima}} = 27,2 \text{ dB}$.

3. (а) На $f_0 = 1 \text{ GHz}$ могуће су две мреже:

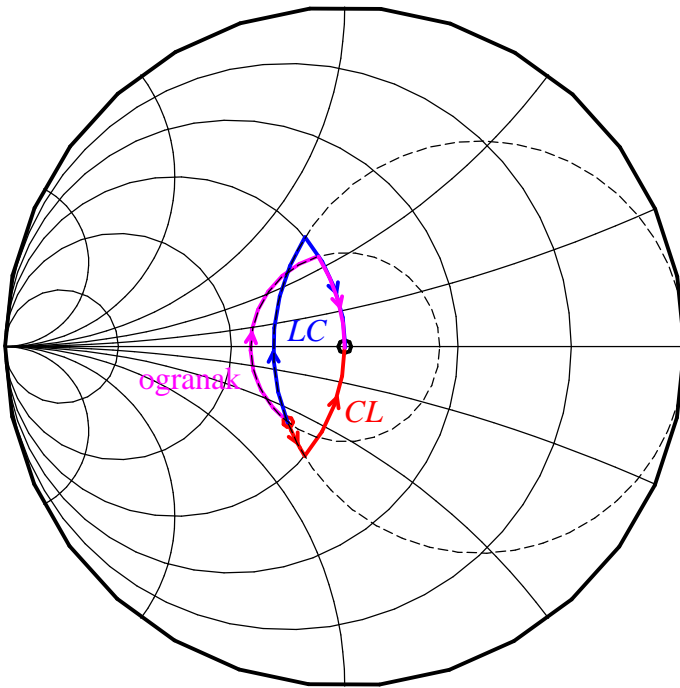
(б) На $f = 700 \text{ MHz}$ могуће су четири мреже:

(в) $C_{\text{redno}} = 34,69 \text{ pF}$, $L_{\text{paral}} = 9,75 \text{ nH}$; $L_{\text{redno}} = 7,06 \text{ nH}$, $C_{\text{paral}} = 2,60 \text{ pF}$;

$\varphi_{\text{odsečka } 50 \Omega} = 64,4^\circ$, $\theta_{\text{ogranka } 30 \Omega} = 23,6^\circ$, огранак је отворен.

(г)

(ђ) Најшири фреквенцијски опсег има (десна) L-мрежа са редним кондензатором: $0,86 - 1,24 \text{ GHz}$, тј. $\Delta f = 384 \text{ MHz}$, $\Delta f / f_0 = 38,4 \%$.